

hektar zemljišča v teh vaseh 4400 mark, t. j. 2400 gold., pa pridejo tudi do 3 tisoč, da, 4—6 tisoč veljajo boljše lege. Okolo Št. Vida na Dolenjskem, v Semiču, se pa travnike plačuje oral do 1000 gld., njive 500 gld., drugod pa 400—200 gld. Toliko plačujejo ti nemški ljudje za zemljišča in vendar le prav dobro na njih izhajajo. V Hagsfeldu se 42 % zemlje porabi za pridelovanje krompirja, zraven se seje žito za kruh, sočivje in peso. V Blankenlochu je namenjeno le 17 % zemljišč za krompir, drugo za žito (pšenico in ječmen) ter 10 % zemlje za pridelanje korenja, ki se rabi za človeško jed in 10 % zemlje za pridelovanje tobaka. (Kaj bi naša Bela Krajina, ki ima po zvedenčevem izreku taka tla in obnebje, kakor kraji Bosne, Madjarske, tobaka pridelala, če bi se kaka vlada usmilila teh za Avstrijo in posebno za dinastijo v turških navalih toliko zasluženih krajev, ki so bili stoletja bojišča, na katerih so včasih vsako leto dostikrat po kratkih presledkih vasi gorele, ljudje stali vedno v boju. To je bila avstrijska vojaška granica. Nič ni država v tedanjih časih vrnila, odškodovala, ker so knezi sami bili v denarnih zadregah. — Danes je $\frac{3}{4}$ moštva te Bele Krajine v Ameriki.

V Friedrichsthalu se 45 % zemlje porabi za pridelanje tobaka, 30 % za krompir in 18 % za žito. Prej se je v teh vaseh tudi predivo, lan, konoplja pridelovalo in bilo precej konjereje, ali to, kakor pridelanje žita, se je opustilo, ko so se pogoji trga predrugačili. (Torej tukaj se kmet ravna po trgu. Če kaj ni več na trgu prodati, opusti, da goni stare lajne naprej). Na Dolenjskem bomo morali n. pr. konjerejo opustiti. Električni tramvaji, vožnja s kolesi in vožnja z motorji, to rejo oškoduje. Nova puška in smodnik, novi kanoni bodo odstranili dragonce, husarje v armadi. Te jezdece-vojake zdaj sovražnik prej postrelja, preden zamorejo priti do njega. Le še za opravila selstva in morebiti za spionažo bodo nekaj teh jezdecev še v bodoče rabili. V navedenih vaseh so mesto izpadlih stvari druge pridelovati začeli, kakor špargelne, čebulo in drugo.

V teh vaseh ne sadijo najnižje vrste krompirja, ki ga fabrike za žganje porabijo, ampak najfinejše sorte, katere že mesca junija po 4 marke stot (100 funtov) prodajo in sicer v velikih mestih. Na hektarju ($1\frac{3}{4}$ orala) pridelajo ti kmeti najmanj 120 meterskih stotov pa do 160. Na drugem Nemškem se povprečno 87 meterskih stotov pridelava na hektar zemlje. Koliko na Slovenskem? Na oral se poseje pod brazdo 4 mernike krompirja, pridelava se 15—20 mernikov od jednega, torej recimo 80 mernikov na oralu. 2 mernika sta težka 1 stot stare uteži, torej 40 centov ali 20 meterskih. To je razloček mej pridelki Nemčije sploh, še večji mej pridelki imenovanih treh nemških vasij! A mi najslabši krompir, ti najboljši. Mi 40 meterskih stotov na hektar, ti badenski pa 120—150—160.

Ko je krompir spravljen, usejejo ti badenski kmeti repo in kaj družega jesenskega, da zemlja prazna ne ostane. To tudi mi delamo po zimskem žitu, po krom-

pirju tega ne moremo, ker po največ pozne sorte sadimo. Torej imajo ti nemški kmeti tudi to korist. Korenja za človeško jed pridelajo ti kmeti 330 meterskih stotov na hektaru. Vrednih je teh 330 stotov korenja bruto 1320 do 1350 mark. Tobaka pridelajo vaščani v Friedrichsthalu na hektaru po 26 meterskih stotov, v dobrih letih tudi 39. Kmet srednje pridnosti in pameti pridelal in dobil je za tobak na jedni njivi jednega hektarja leta 1893 1304 mark za dober tobak, za slabše dele tobaka pa še 521 mark, vkup 1800 mark. Dr. Hecht odračuni za gnoj, delo in spravljanje 800 mark in je potem čisti dohodek 1000 mark. Ta kmet ima vsega zemljišča $2\frac{1}{2}$ hektara, pa ima molžne krave, ima svinje.

Žita se pridelava v teh vaseh na hektaru povprečno 20—30 meterskih stotov. V drugi Nemčiji 10—13—14 meterskih stotov. Stori se lahko račun za slov. kraje. Jeden mernik pšenične posetve da na Dolenjskem šest, na Gorenjskem 8 mernikov. Na slov. Štajerskem imajo na murskem polju dobra žitna tla, tam dobijo do 10 mernikov od jedne posetve. Pri nas se seje 4 dobre mernike na oralu. Vzemimo povprečno 8 mernikov pridelka od jednega mernika, torej 32 mernikov od $\frac{1}{4}$ orala — 64 od hektara. Mernik pšenice tehta povprečno 46 funtov, torej zraste na hektaru 2944 funtov, — torej pridelamo 14 meterskih stotov pšenice na hektaru na Slovenskem. To bi bilo jednako z drugimi Nemci povprečno. Ali nekateri elbiški junkerji-veleposestniki so že dobili 15 mernikov od jednega. (Konec prih.)

Kmetijske raznoterosti.

Za konjerejce. Deželna vlada razglasa: Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885. (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 10. decembra 1900 pri političnem okrajnem oblastvu, v čegar okolišju se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je zglasilo izvršiti pismeno ali ustno; ob jednem pak je naznati ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčev. Za žrebce sploh pod štirim leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglasene žrebce pregledovala in zanje dajala dopustila, dá se v svojem času na znanje.

Poučni in zabavni del.

K o z a.

Dogodek iz otročjih let.

Ruski spisal N. L. Lěskov.

(Konec).

Meni je bilo silno žal za Ivana Jakovljeviča. Francozov sin Albin pride k nama v sobo, ves objokan in nasvetuje, naj bi stekli zadaj preko vrta in konopljišča do ceste in pričakali Ivana Jakovljeviča, da se poslovimo od njega, ko se bo vozil mimo. Storili smo tako, pre-